

Sygn. akt: VI C 246/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Łęborku VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w Bytowie

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Wojciech Juszkiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Jungto – Stępnakowska

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2015 roku na rozprawie sprawy

z powództwa A. M., J. M.

przeciwko Gminie B.

o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa (Art. 189 kpc)

1. oddała powództwo,
2. nie obciąża powodów kosztami procesu,
3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sąd Rejonowego w Łęborku na rzecz adwokata A. K. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt 00/100) złotych podwyższoną o 23% stawkę podatku VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu.

Sygnatura akt C 246/14

UZASADNIENIE

Powodowie A. M. i J. M. wnieśli pozew przeciwko Gminie B. o ustalenie istnienia stosunku najmu mieszkania socjalnego w B. przy ulicy (...). Ponadto wnieśli o zasądzenia na ich rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytowie z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie I C 91/01 przyznany im został lokal socjalny, przy czym wykonanie tej części wyroku nastąpiło dopiero w roku 2009. Wówczas z powodami Gmina B. zawarła umowę najmu lokalu socjalnego nr (...) w B. przy ulicy (...). Podnieśli, że wyrokiem eksmisyjnym z dnia 9 września 2014 r. Sądu Rejonowego w Łęborku zostali eksmitowani z w/w lokalu socjalnego. Wskazali, że mają interes prawny w wywiedzeniu przedmiotowego powództwa, ponieważ systematycznie opłacali czynsz z tytułu najmu w/w lokalu, ponadto zmuszeni zostali do dostosowania mebli do struktury ścian tego lokalu, zaś zmiana lokalu socjalnego może spowodować konieczność likwidacji mebli.

Pozwany Gmina B. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany zakwestionował twierdzenia powodów, że płacili oni czynsz z tytułu najmu lokalu. Wskazał, że powodowie płacili odszkodowanie z tytułu korzystania z lokalu socjalnego zgodnie z kartą

wymiaru czynszu. Ta okoliczność nie może mieć znaczenia dla ustalenia, że pozwani pozostają w stosunku najmu lokalu socjalnego.

SĄD REJONOWY USTALIŁ, CO NASTĘPUJE:

Wyrokiem eksmisyjnym Sądu Rejonowego w Bytowie z dnia 14 sierpnia 2002 r. przyznano powodom uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego.

Okoliczność bezsporna, nadto dowodzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytowie z dnia 14 sierpnia 2002r. w sprawie I C 91/01

W dniu 14 grudnia 2009 r. Gmina B. zawarła z powodami J. i A. małżonkami M. umowę najmu lokalu socjalnego. Umowa zawarta została na czas określony do dnia 31 grudnia 2010 r. Zgodnie z umową powodowie zobowiązani zostali do uiszczenia czynszu w kwocie 51,80 zł oraz pozostałych opłat eksploatacyjnych, zaś po zakończeniu obowiązywania umowy, zwrócić lokal wraz z wyposażeniem pozwanemu. Na podstawie w/w umowy pozwany oddał powodom do używania lokal mieszkalny nr (...) położony w B. przy ulicy (...).

Okoliczność bezsporna, nadto dowodzona umową najmu (k. 6-7 akt sprawy VI C 5/14)

Powódka J. M. w dniu 12 grudnia 2010 r. oraz w dniu 11 lipca 2012 r. wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie obowiązywania umowy najmu z dnia 14 grudnia 2009r. Pozwany nie wyraził zgody na przedłużenie obowiązywania umowy wyrażając jedynie zgodę na możliwość przebywania przez powodów w w/w lokalu ostatecznie do dnia 31 sierpnia 2013 r., bowiem – zdaniem pozwanego – powodowie nie spełniają kryterium dochodowego określonego prawem miejscowym dla zawarcia kolejnej umowy najmu lokalu socjalnego.

dowód: wniosek (k. 8 akt sprawy VI C 246/14), zaświadczenie Urzędu Miasta w B. (k. 11, k. 18, k. 20 akt sprawy VI C 246/14), uchwała nr XXIX/247/2013 Rady Miejskiej w B. z dnia 27 marca 2013 r. (k.30 akt sprawy VI C 246/14), uchwała nr XLII/306/2002 Rady Miejskiej w B. z dnia 12 czerwca 2002 r. (k.44-47 akt sprawy VI C 246/14)

Powódka J. M. jest zatrudniona w Urzędzie Statystycznym w G. z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 1.552,00 zł. Powód A. M. obecnie uzyskuje emeryturę w kwocie 1.327,00 zł. Na utrzymaniu J. i A. małżonków M. pozostaje pełnoletnia obecnie córka K. M., która w dniu 26 października 2014 r. osiągnęła pełnoletniość.

dowód: zeznania powódki J. M. (k.66-67),

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 9 września 2014 r. w sprawie VI C 5/14 orzeczono eksmisję powodów z lokalu socjalnego nr (...) w B. przy ulicy (...). Mocą niniejszego wyroku przyznano powodom uprawnienie do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2015 r. pozwany zaproponował powodom zawarcie umowy najmu lokalu socjalnego nr (...) w B. przy ulicy (...). Jednocześnie powodowie zostali zobowiązani do dnia 11 maja 2015 r. wydania pozwanemu dotychczas zajmowanego lokalu socjalnego nr (...) w B. przy ulicy (...)

Okoliczności bezsporne, nadto dowodzone pismem pozwanego z dnia 15 kwietnia 2015 r. (k. 46)

SĄD REJONOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższe okoliczności były w zasadzie między stronami bezsporne, dodatkowo dowodzone były dokumentami, co do prawdziwości których nie były składane żadne zastrzeżenia. Dokumenty te tworzyły spójną, logiczną i niesprzeczną całość, Sąd nie dostrzegł z urzędu żadnych okoliczności, które dowody te mogłyby podważać i uznał je za wiarygodne. Nadto Sąd uznał za wiarygodne zeznania powódki w zakresie zgodnym z ustalonym w sprawie stanem faktycznym. W szczególności na uwagę zasługuje ta część zeznań powódki, w której zeznała ona, że obecnie wraz z małżonkiem

uzyskują dochód w wysokości około 3000 zł, mają na utrzymaniu pełnoletnią córkę, która zamierza podjąć studia. Nadto powódka nie kwestionowała faktu zaproponowania jej przez pozwanego zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego w B. przy ulicy (...) oraz konieczności opuszczenia dotychczas zajmowanego lokalu.

Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Celem postępowania o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego może być zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne. Przepis ten ma charakter materialnoprawny. Decydujący przy tym dla korzystania z formy powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest wyłącznie interes prawny powoda (uchwała SN z 30 grudnia 1968 r., sygn. III CZP 103/68, OSNCP 1969, nr 5, poz. 85). Interes powoda w jego wytoczeniu stanowi kryterium zasadności wyboru tej formy ochrony prawnej.

Interes prawny powoda jest przesłanką materialnoprawną powództwa o ustalenie. Stwierdzenie jego braku może nastąpić dopiero na etapie merytorycznego rozpatrywania sprawy i dlatego brak interesu prawnego powoduje oddalenie powództwa z powodu jego bezzasadności. Tego rodzaju oddalenie powództwa jednak nie wyklucza ponownego, skutecznego jego wytoczenia, jeżeli interes prawny powoda powstanie później.

Istota sporu na gruncie przedmiotowej sprawy sprowadzała się w zasadzie do ustalenia istnienia po stronie powodów interesu prawnego w domaganiu się ustalenia istnienia stosunku prawnego tj. umowy najmu, której przedmiotem jest lokal socjalny nr (...) w B. przy ulicy (...).

Zauważyć należy, że na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Bytowie w sprawie I C 91/01, pozwany zawarł z powodami umowę najmu lokalu socjalnego nr (...) przy ulicy (...) w B.. O przyznaniu powodom uprawnienia do lokalu socjalnego Sąd we wspomnianym wyroku orzekł na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., nr 31, poz. 266). Przepis ten stanowi, że w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy. Obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu. Sąd w wyroku eksmisyjnym jedynie orzeka o istnieniu uprawnienia bądź jego braku do przyznania lokalu socjalnego przez właściwą gminę. W rezultacie, to w gestii właściwej gminy pozostaje kwestia terminu zawarcia umowy najmu oraz wskazania samego lokalu socjalnego. Zważyć przy tym należy, że obowiązujące przepisy regulujące kwestie przyznawania lokali socjalnych nie wprowadzają zasady, że osoby eksmitowane winny uzyskać lokal socjalny o analogicznym standardzie jak dotychczas zajmowany. Przeciwnie, lokale socjalne mogą charakteryzować się obniżonym standardem.

Powodowie na mocy prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Łęborku z dnia 9 września 2014 r. zostali eksmitowani z lokalu socjalnego nr (...) przy ulicy (...). Nadto na mocy w/w orzeczenia zostało im przyznane uprawnienie do lokalu socjalnego. Pozwany złożył powodom ofertę zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego w innej lokalizacji niż dotychczas, do czego niewątpliwie był uprawniony. Nadto obecne dochody powodów są na tyle wysokie, że generalnie mogą oni zawrzeć umowę najmu lokalu mieszkalnego na zasadach rynkowych.

Zdaniem Sądu powyższe okoliczności wskazują, że powodowie nie mają interesu prawnego w domaganiu się ustalenia istnienia stosunku najmu lokalu socjalnego nr (...) w B. przy ulicy (...), bowiem z tego lokalu zostali prawomocnym wyrokiem eksmitowani. Jednocześnie pozwany przedstawił powodom ofertę zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, wprawdzie w innej lokalizacji niż dotychczas, tym niemniej o standardzie przewidziany w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., nr 31, poz. 266). W przepisie tym ustawodawca w sposób jasny i stosunkowo precyzyjny uregulował kwestie ustalenia, jaki lokal spełnia warunki lokalu socjalnego, nadto poprzez przedmiotową regulację wyeliminował ewentualne wątpliwości interpretacyjne. Lokalem socjalnym jest zatem lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5m², a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu

cywilnego, przez mieszkaniowy zasób gminny należy rozumieć lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów.

W konsekwencji uznać należy, że przyznany powodom lokalny socjalny nr (...) przy ulicy (...) w B. spełnia wszelkie warunki właściwe dla lokali socjalnych, tak powierzchniowych, jak również jeżeli chodzi o standard. Przynieszone przez powódkę okoliczności niewłaściwego sąsiedztwa nie mogą mieć zastosowania na gruncie przedmiotowej sprawy. Lokale socjalne bowiem co do zasady przyznawane są osobom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej.

Konstatując, w ocenie Sądu powodowie nie wykazali na chwilę wydania wyroku w niniejszej sprawie istnienia interesu prawnego dla ustalenia stosunku prawnego o treści wskazanej w petitum pozwu, a to z uwagi na przedstawienie przez pozwaną powodom oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...). W tych okolicznościach stwierdzić należało, że powodowie nie dysponują interesem prawnym dla ustalenia, że przysługuje im prawo do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego nr (...) przy ulicy (...) i w rezultacie na podstawie art. 189 a contrario k.p.c. Sąd powództwo oddalił.

Przepis art. 108 §1 k.p.c. nakazuje Sądowi rozstrzygać o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Treść art. 98 §1 k.p.c. reguluje kwestię kosztów procesu. Wynikają z tego przepisu dwie zasady: zasada odpowiedzialności strony za wynik procesu oraz zasada kosztów niezbędnych i celowych. Co do zasady bowiem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest bowiem zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Na mocy art.102k.p.c. Sąd nie obciążył kosztami powodów uznając, iż z uwagi na ciężką chorobę powoda zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek o którym mowa w tym przepisie.

W niniejszej sprawie powodowie byli reprezentowani przez fachowego pełnomocnika procesowego – adwokata. Koszty jego zastępstwa procesowego Sąd ustalił – zgodnie z wnioskiem w oparciu o § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej z urzędu na kwotę 60 zł, gdyż wartość przedmiotu sporu wynosiła 164,34 zł (k. 7)

W rezultacie Sąd przyznał ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego w Łęborku na rzecz adwokata A. K. kwotę 60 zł powiększoną o 23 % stawkę podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu.